

MOBIEL21

ZET MENSEN IN BEWEGING

Ruimte geven aan fietsers

Inspiratiedag NDM

7/03/2024

Sanne Vanderstraeten

Sessie: Ruimte geven aan fietsers

Agenda

11:15u	Presentatie lokaal fietsonderzoek door Sanne Vanderstraeten, Mobiel 21
11:40	Lancering Quicksan 2.0 door Peter Vansevenant, Fietsberaad
12:00	Discussie beleidsaanbevelingen voor de toekomstige bestuursperiode op lokaal niveau door Wout Baert, Fietsberaad
12:30	Einde

Onze missie

MENSEN STIMULEREN OM DUURZAME
KEUZES TE MAKEN QUA MOBILITEIT

Voor ons is mobiliteit pas echt duurzaam als het verplaatsingssysteem **werkt, betaalbaar, ecologisch verantwoord, veilig, toegankelijk én rechtvaardig** is voor iedereen.

Modal & mental shift
voor allen

LOKAAL FIETSONDERZOEK

1

KWANTITATIEF

Wie fietst er (niet)?

2

KWALITATIEF

Wat zijn de noden van fietsers?

3

BURGERWETENSCHAP

Hoe kan je fietsers betrekken in onderzoek?

LOKAAL FIETSONDERZOEK

1

KWANTITATIEF

Diversiteit van fietsers in Vlaamse centrumsteden

2

KWALITATIEF

Fietsende moeders in Leuven wijzen de weg naar meer verkeersveiligheid

3

BURGERWETENSCHAP

Fietsers verzamelen data met de real-time applicatie Ping!

1

Diversiteit van fietsers in Vlaamse steden

KWANTITATIEF ONDERZOEK

WIE IS 'DE FIETSER'?

Inzichten uit Vlaanderen

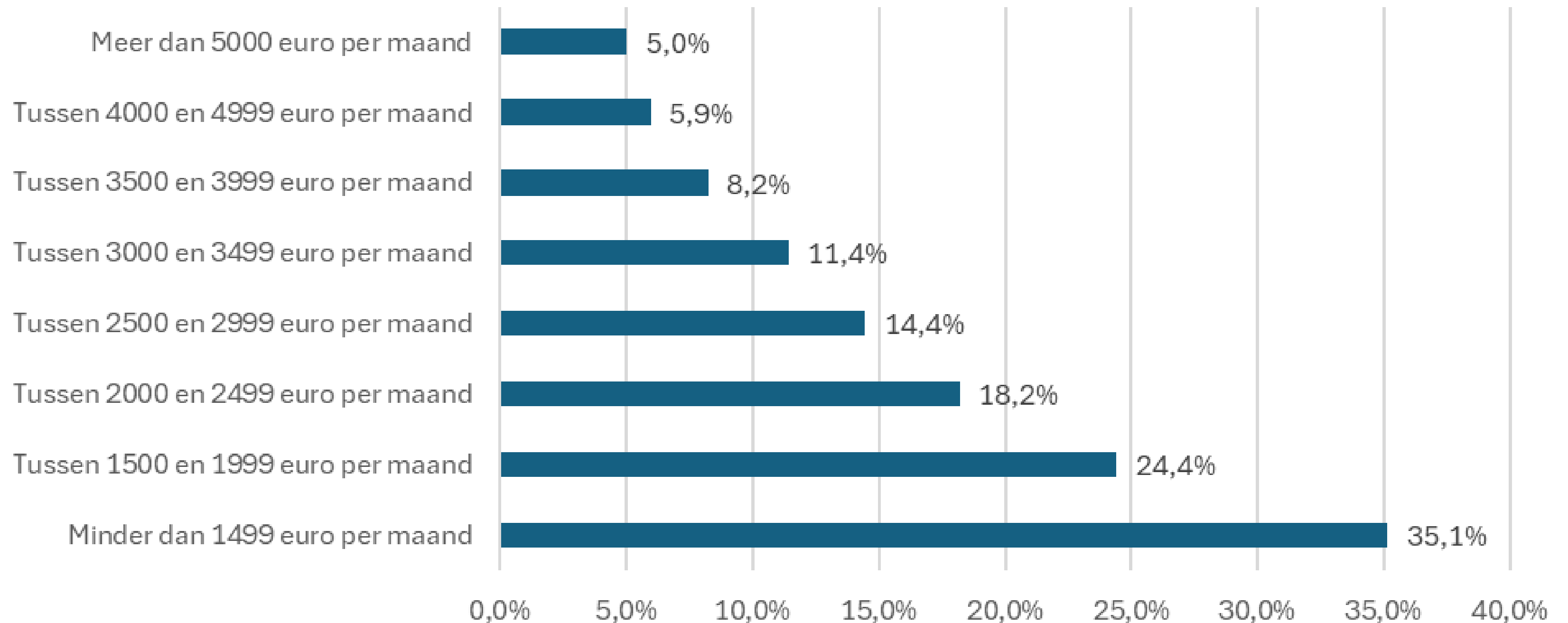
- Dataset Gemeentemonitor 2020
- Vlaamse centrumsteden
- Relevante indicatoren:
  - **Fietsbezit** op het niveau van huishoudens
  - **Fietsgebruik** voor korte afstanden, in de vrije tijd en voor woon-werkverkeer (school/werk)
  - **Socio-demografie:** geslacht, opleidingsniveau, inkomen en origine
  - **Attitudes** over de lokale fietsinfrastructuur

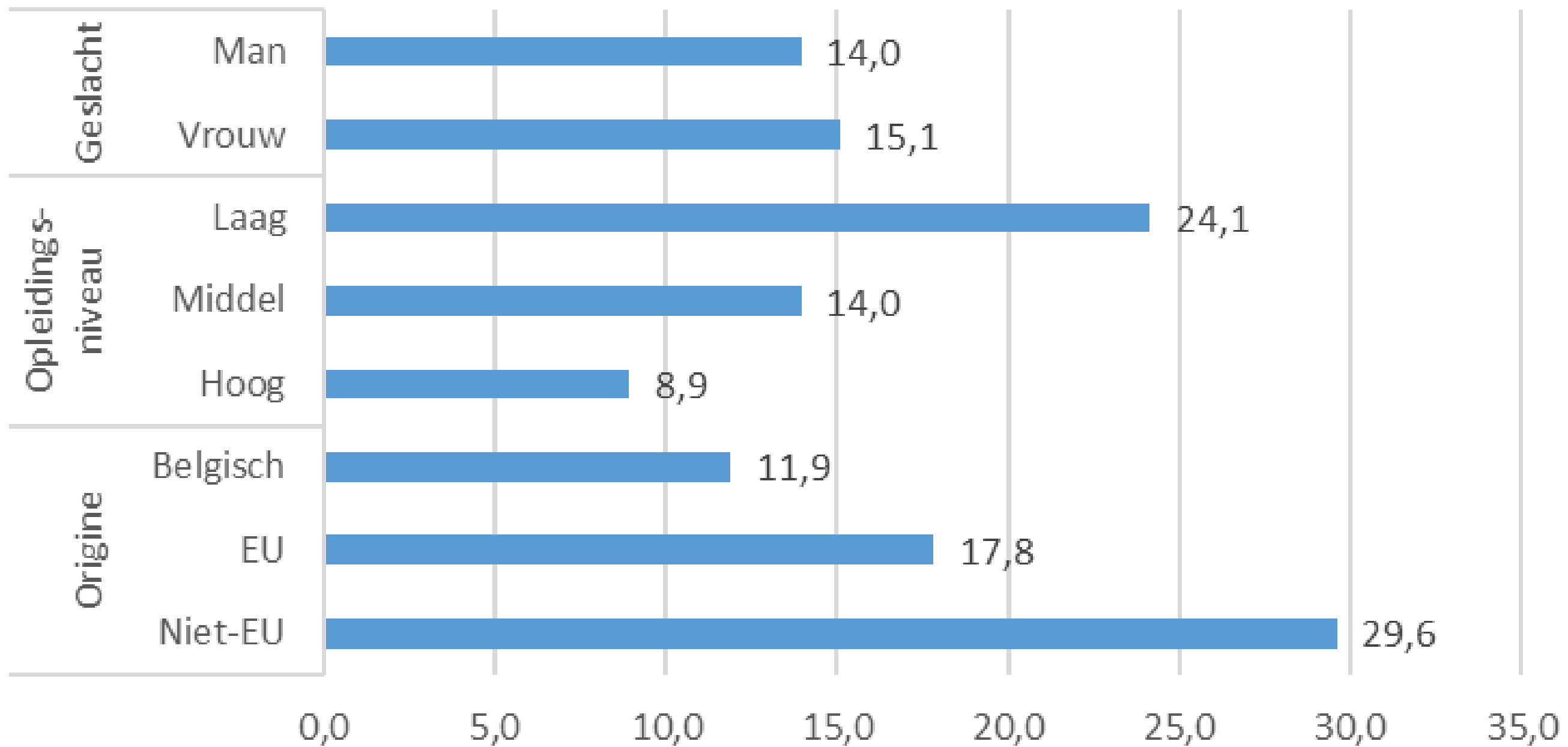

Fietsbezit naar inkomen

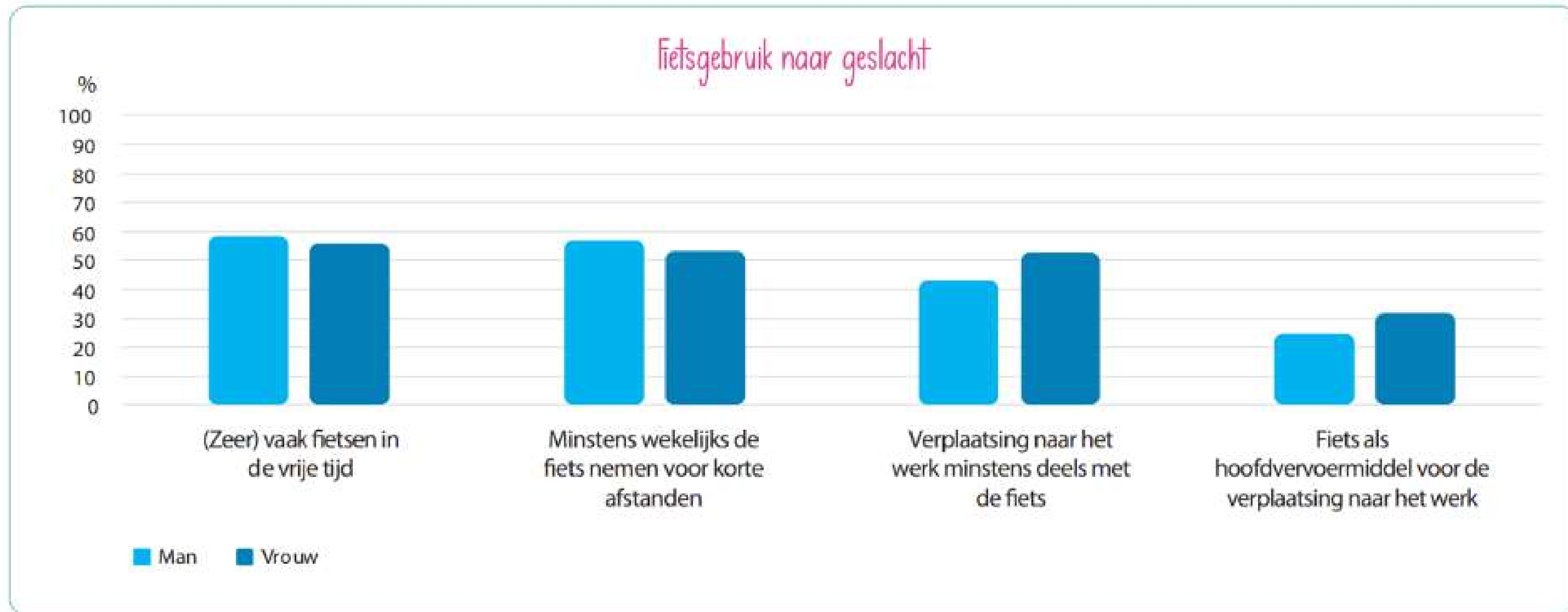
Geen fiets in huishouden naar huishoudelijk inkomen

Fietsbezit naar persoonskenmerken

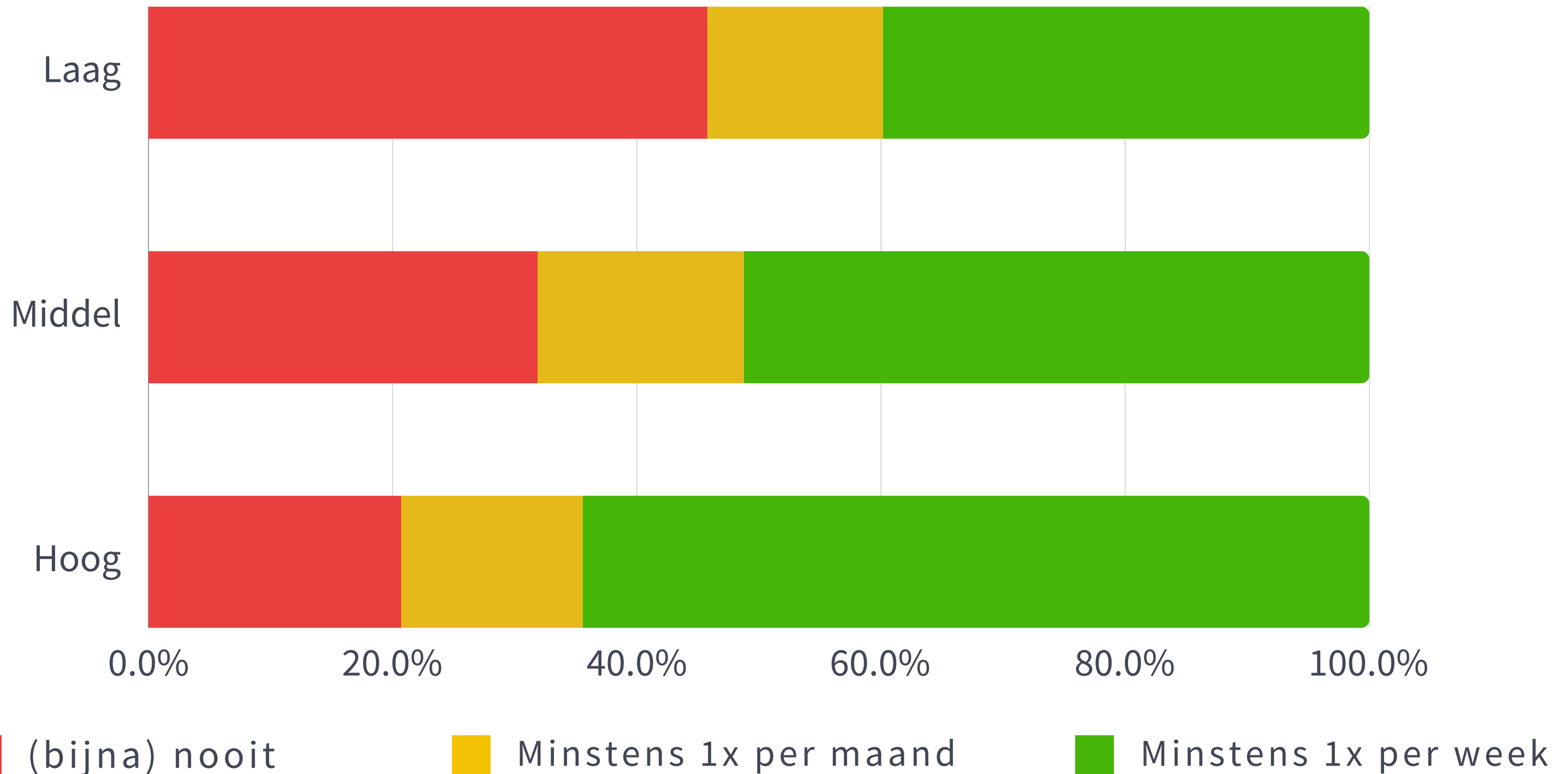
Fietsgebruik naar geslacht

Fietsgebruik korte afstanden

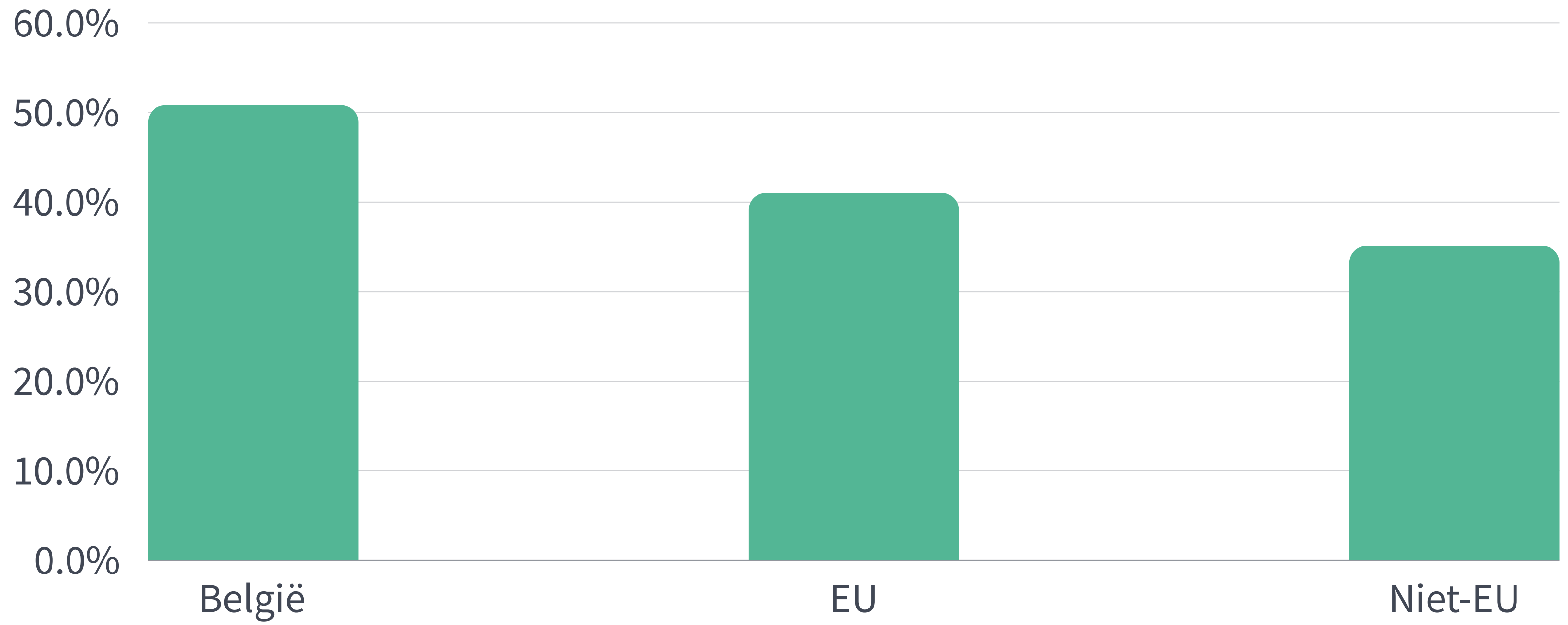
NAAR OPLEIDINGSNIVEAU

Fietsgebruik woon-werk

NAAR LAND VAN HERKOMST

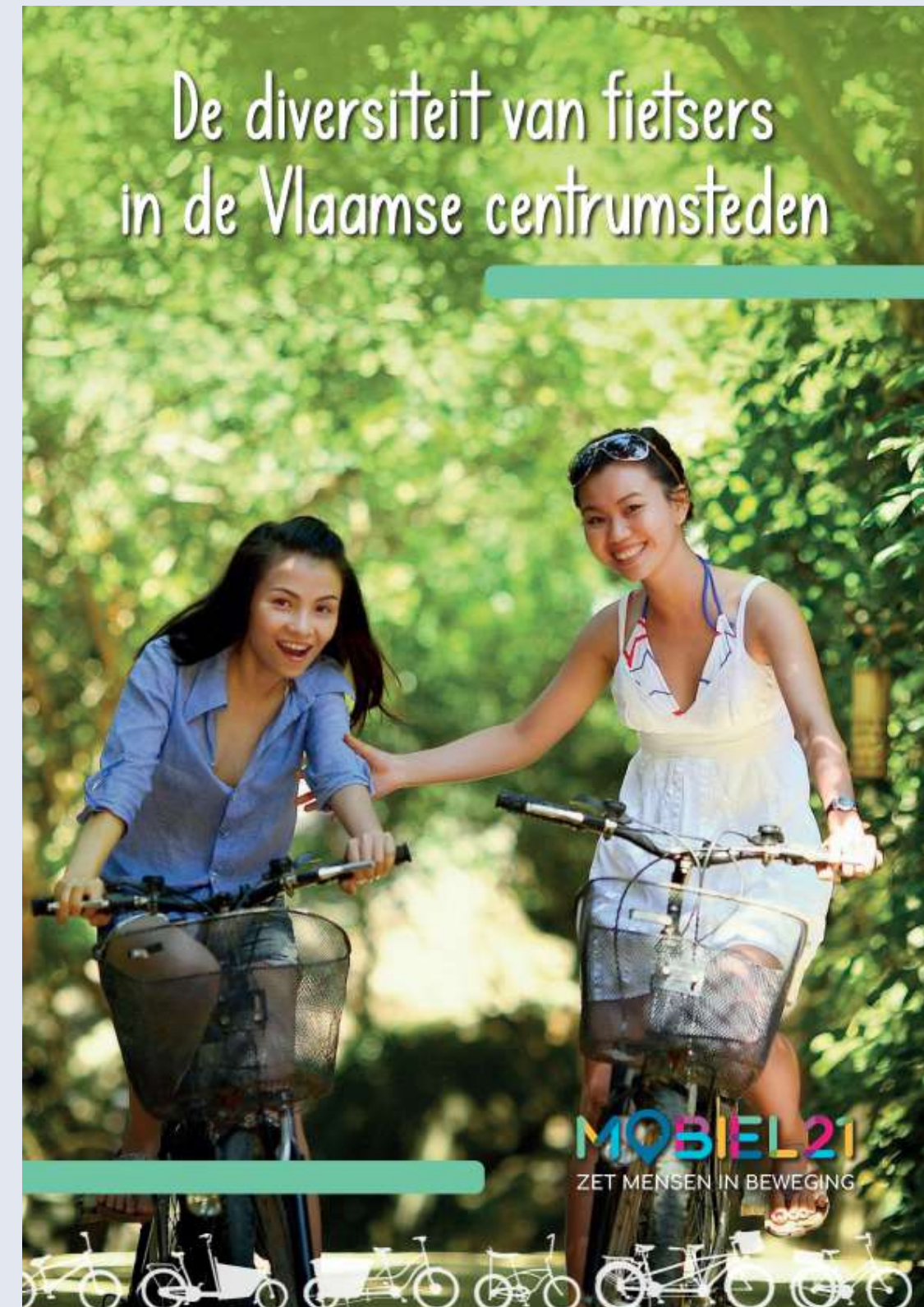

Meer data in het onderzoeksrapport

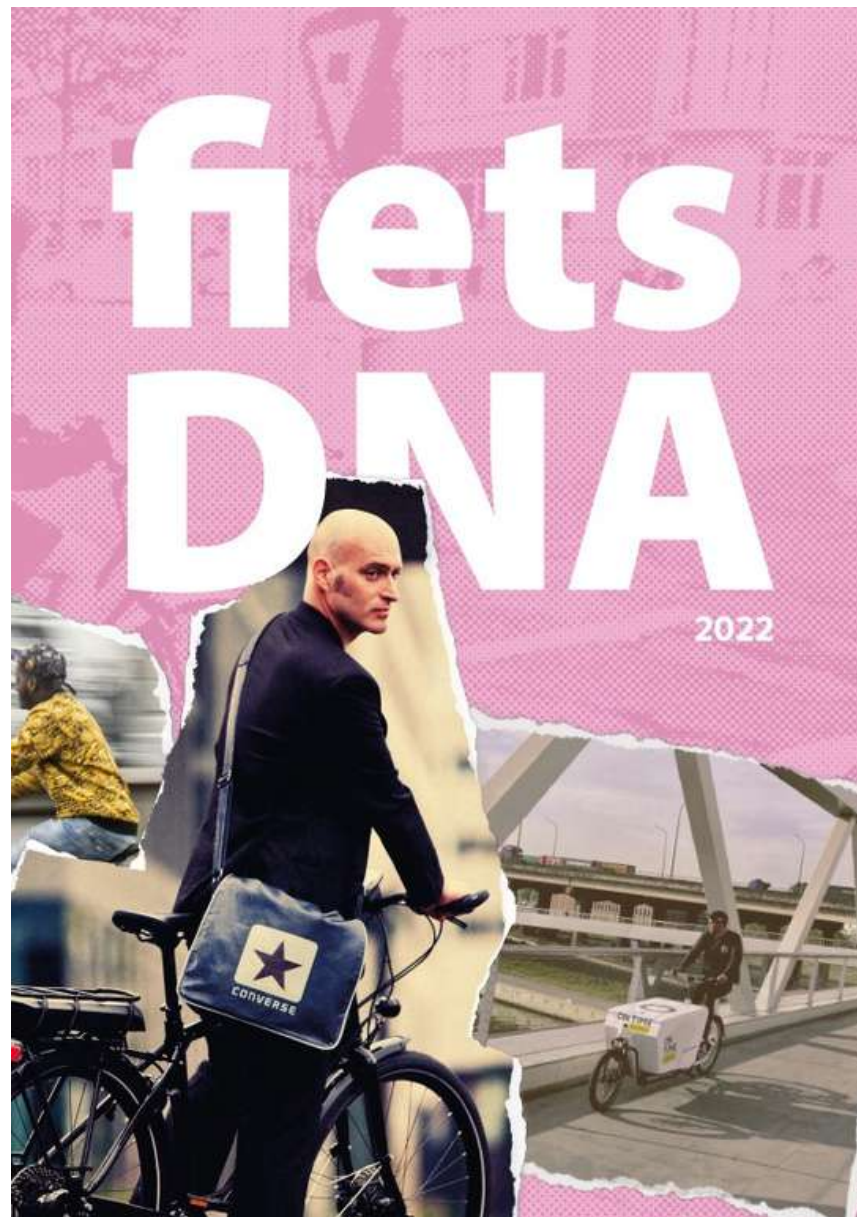

 SCAN ME

Nog meer kwantitatief onderzoek

**Minder mobiel,
een bewuste keuze?**

Op zoek naar mobiliteitsbarrières die een volwaardige maatschappelijke participatie hinderen.

dr. Koos Franssen - Universiteit Gent/Vrije Universiteit Brussel
Miguel Vertriest - Netwerk Duurzame Mobiliteit
Anke Bracke, Sam Delespaul, Els Vandenbroeck - Mobiel 21

Wie fietst er in jouw gemeente?

---

1. Zijn er bevolkingsgroepen in mijn gemeente die **niet kunnen fietsen?**
2. Zijn er bevolkingsgroepen in mijn gemeente die **niet draven of willen fietsen?**
3. Zijn er bevolkingsgroepen in mijn gemeente die **geen fiets hebben?**

Onderzoek in jouw gemeente

- Elke gemeente is anders (net zoals de fietsers)
- Start bij de gemeentemonitor
- Mobiel 21 kan ondersteunen

VRAAGEN

2

Eietsende moeders wijzen de weg naar verkeersveiligheid

KWALITATIEF ONDERZOEK

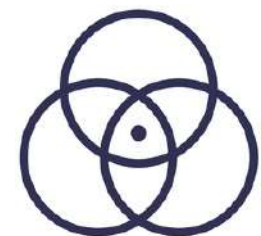

Onveiligheidsgevoel bij moeders

- Data Gemeentemonitor Leuven als startpunt
- Invloed van onderweg zijn met kinderen
- Hoe kunnen we drempels wegnemen om kinderen met vertrouwen zelfstandig te laten fietsen?
- Lokaal project all for zero
- Uitvoering eind 2023

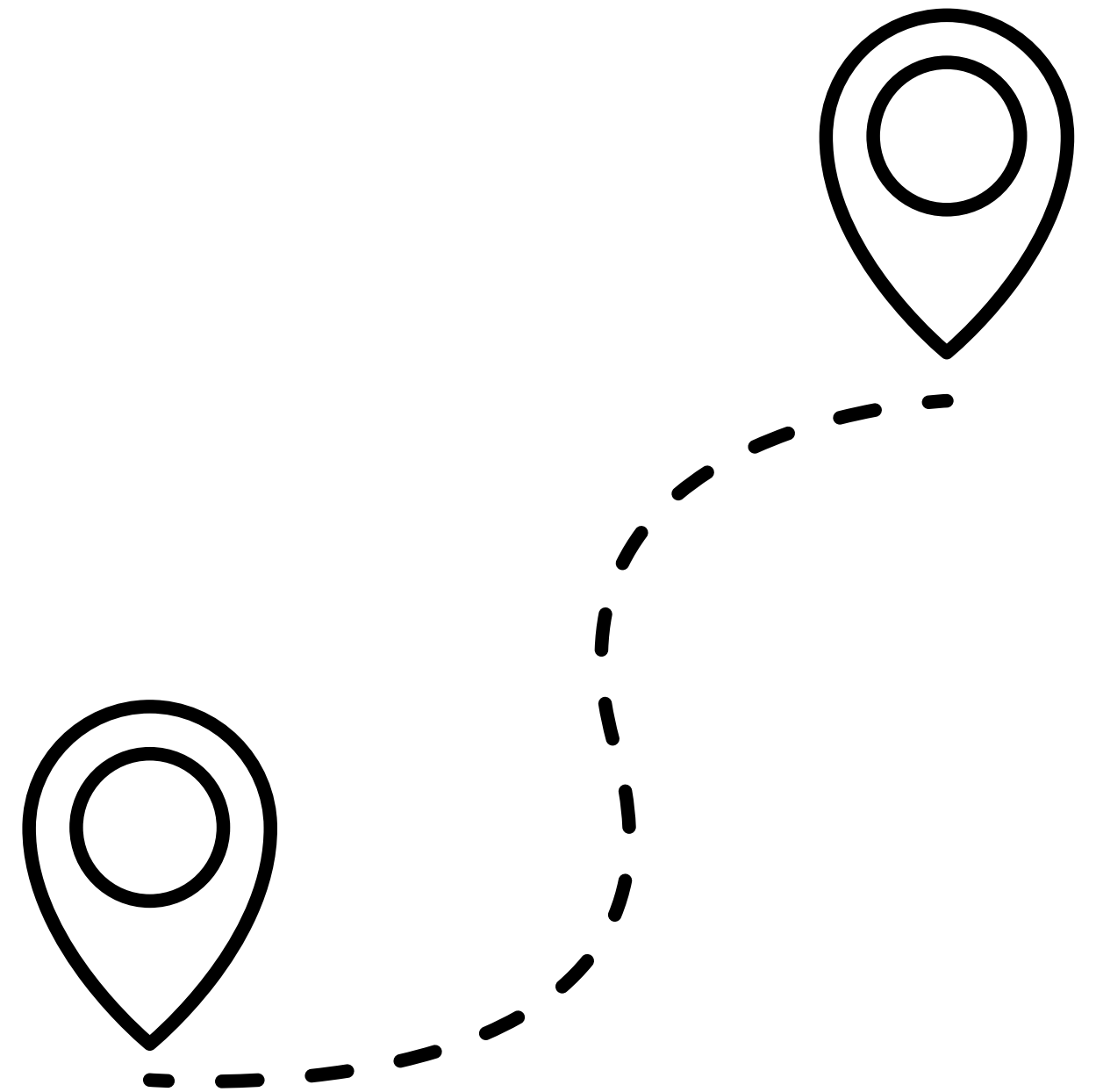
all for zero

Onderzoeksmethodiek: Customer Journey Mapping

- **18** diverse deelnemers
- Voorafgaand **telefonische intake**
- **Fietstocht** 's morgens samen naar school
- **5 contactpunten** onderweg scoren
- **Diepte-interview** vlak na de fietstocht over scores en observaties

Hoe belangrijk is het veiligheidsgevoel?

INVLOED OP GEDRAG EN KEUZES

- Route zorgvuldig uitstippelen
- Omwegen maken en plekken vermijden
- Houding t.o.v. van kind(eren): “*angst niet doorgeven*”

Individuele verschillen

- Opstelling: kinderen op de (bak)fiets vs. eigen fiets
- Leeftijd en eigenheid van de kinderen
- Houding van de moeder

Ik voel mij veel minder onveilig op de fiets zonder kinderen. Ik heb het gevoel dat ik die kinderen in leven moet houden. Dat bezorgt me wel eens stress, omdat ik altijd denk dat ik het allemaal in het oog moet houden.

GEMEENSCHAPPELIJK

**AANWEZIGHEID
GEMOTORISEERD
VERKEER**

**REGELS &
SIGNALISATIE**

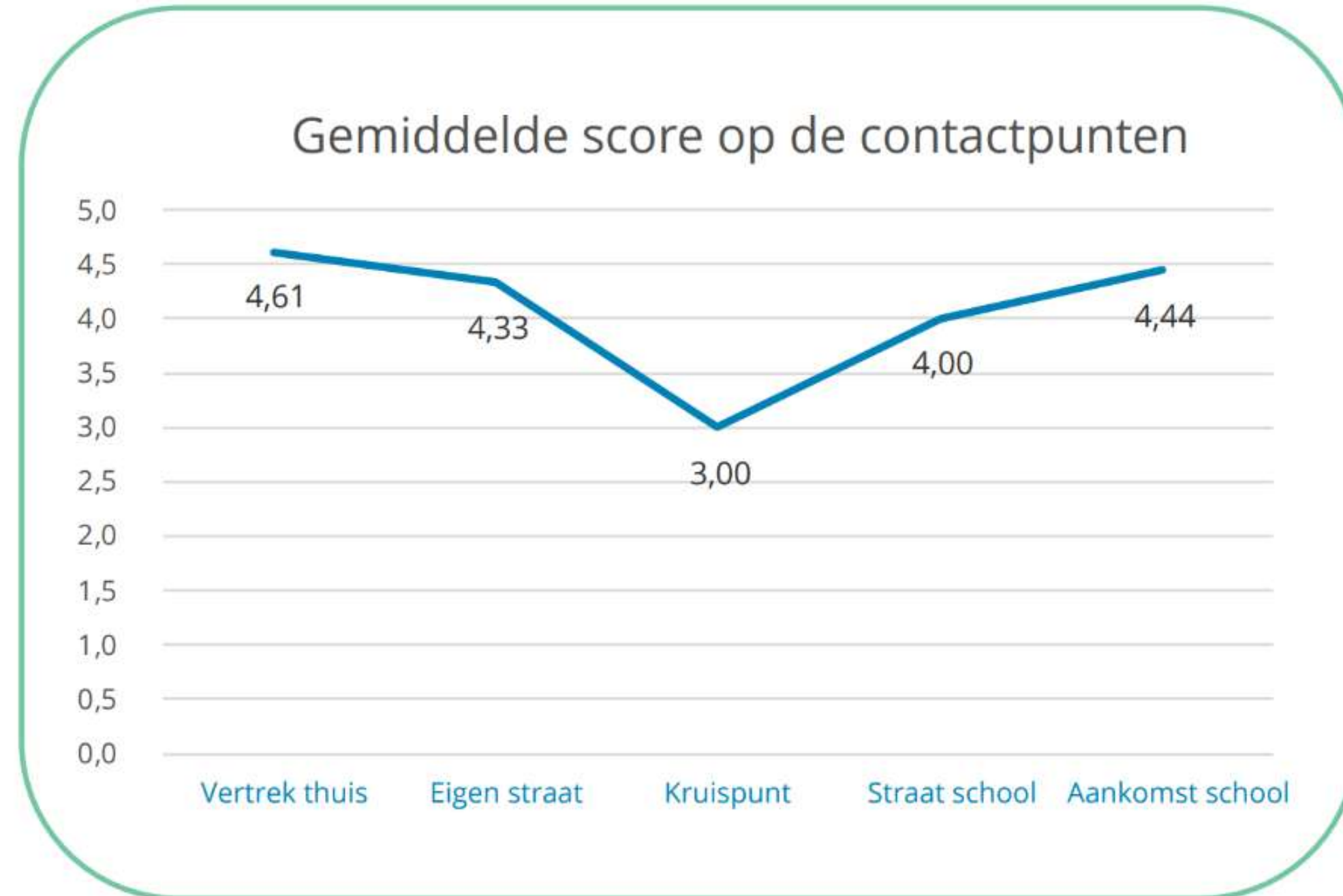

**GEDRAG ANDERE
WEGGEBRUIKERS**

**VEILIGE
SCHOOLOMGEVING**

Kruispunten scoren het laagst

Zwaar verkeer extra bedreigend

De school als veilige chaos

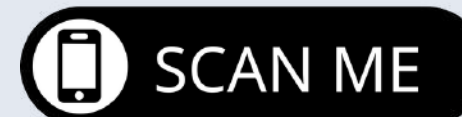

Lees het onderzoeksrapport

- Beschrijving en evaluatie onderzoeksmethodiek
- Resultaten in detail (anoniem)
- inclusief **8 belangrijke aanbevelingen** voor een inclusief fietsbeleid
- Toekomstplannen: bewustwordingsactie, onderzoek bij andere doelgroepen

VRAGEN

3

Fietsers verzamelen zelf data over verkeersveiligheid

BURGERWETENSCHAPPELIJK
ONDERZOEK

Meerwaarde van burgerwetenschap

---

1. het stelt **burgers** in staat om beleid dat voortvloeit uit mobiliteitsonderzoek te begrijpen en aanvaarden
2. het stelt **beleidsmakers** in staat om doortastender te werk te gaan zonder angst voor publieke weerstand

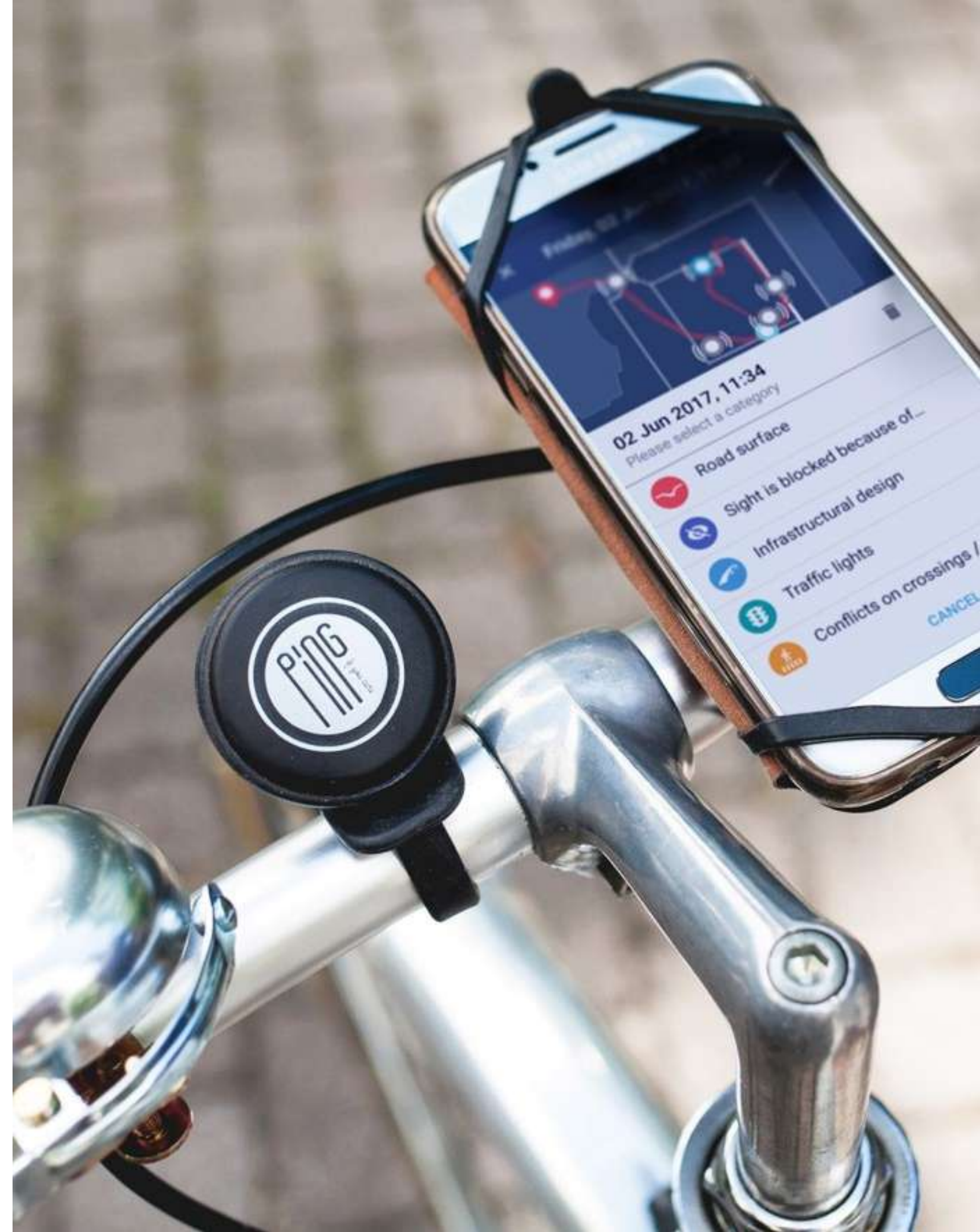
Wat doet Ping?

Laagdrempelige, gebruiksvriendelijke tool die fietsers verandert in **burgerwetenschappers**.

Ze verzamelen gegevens over hun eigen **fietservaring**:

- routes
- knelpunten
- onveilige situaties
- ontoereikende infrastructuur
- conflicten met andere weggebruikers
- ...

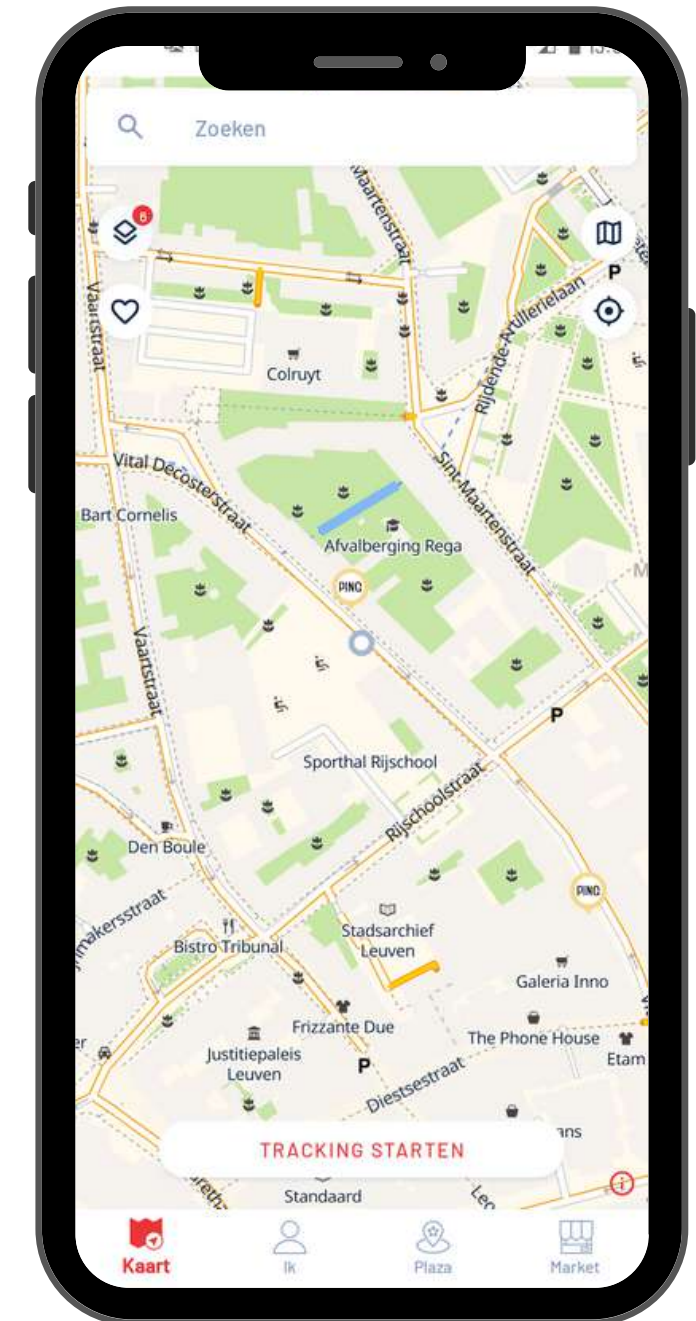
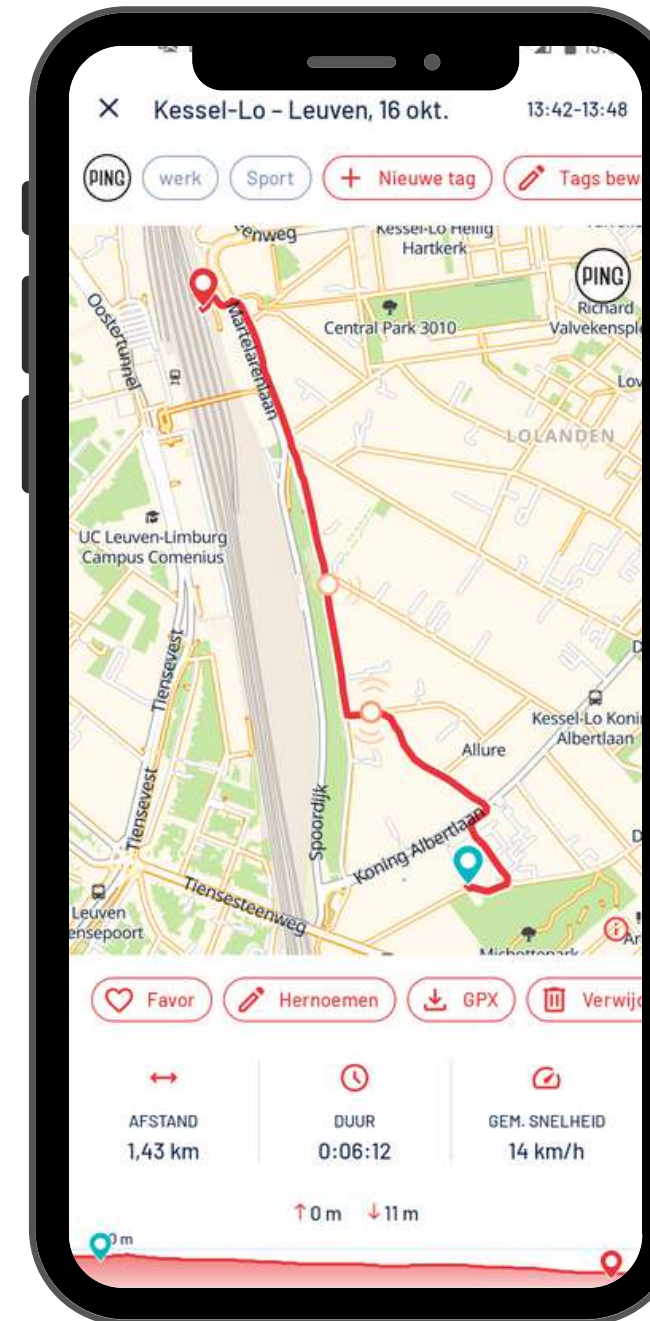
Hoe werkt het?

Alles wat ze nodig hebben is een PING-knop, de Bike Citizens app... en een fiets.

Zo werkt het:

- Verbind de knop via Bluetooth.
- Activeer de app.
- Begin te fietsen.
- Conflict of knelpunt? Druk op de knop.

Elke PING wordt naar de app gestuurd, die de route, de ping en de locatie opslaat.

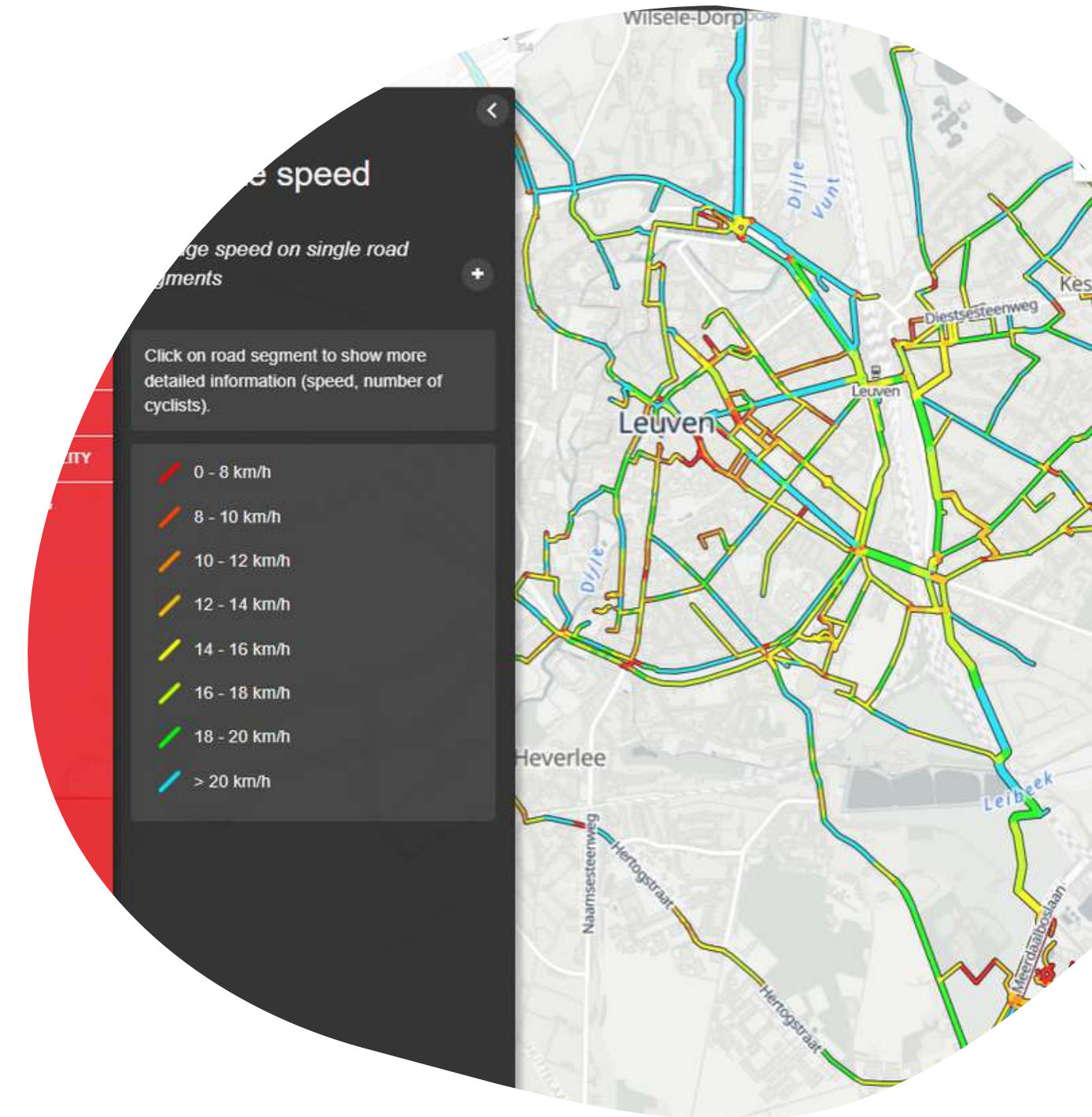
Analyse voor beleidsmakers

Het analyse-instrument PING stelt beleidsmakers in staat om:

- de wensen en behoeften van lokale fietsers beter te begrijpen
- quick wins te identificeren
- prioriteiten te bepalen
- budgetten toe te wijzen
- gerichte maatregelen te nemen

Analyseer met
fietsers

kleine verbeteringen
met grote impact

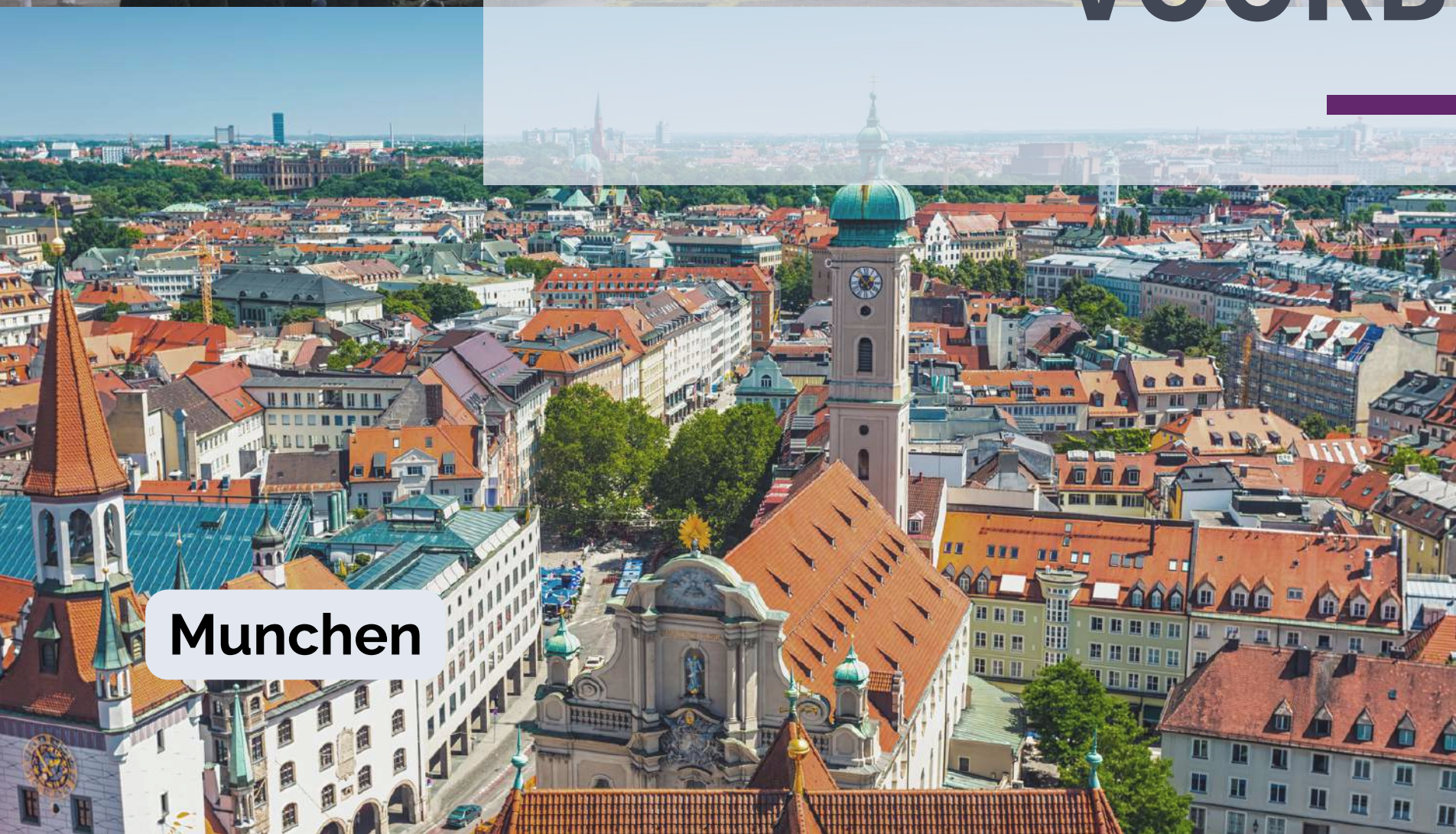
Brussel

Amsterdam

VOORBEELDEN

Munchen

Leuven

Doelgericht en op maat

Steden en gemeenten, groot en klein, kunnen PING naar eigen inzicht gebruiken:

- voor een **brede campagne** die hun hele grondgebied bestrijkt (bv. Brussel en Amsterdam)
- voor een **gerichte campagne**, inzoomen op een specifieke doelgroep of doelgebied (bijv. München en Leuven)

Brussel
1.000 fietsers
24.260 PING's

München
50 fietsers
2.568 PING's

Mobiel 21 en Bike Citizens bieden ondersteuning, van set-up tot gegevensanalyse.

Klaar om fietsen in jouw stad nog leuker te maken?

Laten we op die PING-knop drukken!

We helpen je op weg.

www.mobiel21.be/en/initiatives/ping

ping@mobiel21.be

VRAAGEN

Ruimte geven aan fietsers is...

Je mobiliteitsbeleid in vraag durven te stellen!

1. Wie fietst er (niet) in jouw gemeente?
2. Wat zijn de noden van de fietsers in jouw gemeente? Specifieke doelgroepen hebben specifieke noden.
3. Hoe kan je lokale fietsers betrekken om mee op onderzoek uit te trekken?

MOBIEL21
ZET MENSEN IN BEWEGING

Sanne Vanderstraeten
sanne.vanderstraeten@mobi21.be
tel: +32 (0)489 66 93 07

MOBIEL 21
www.mobi21.be

